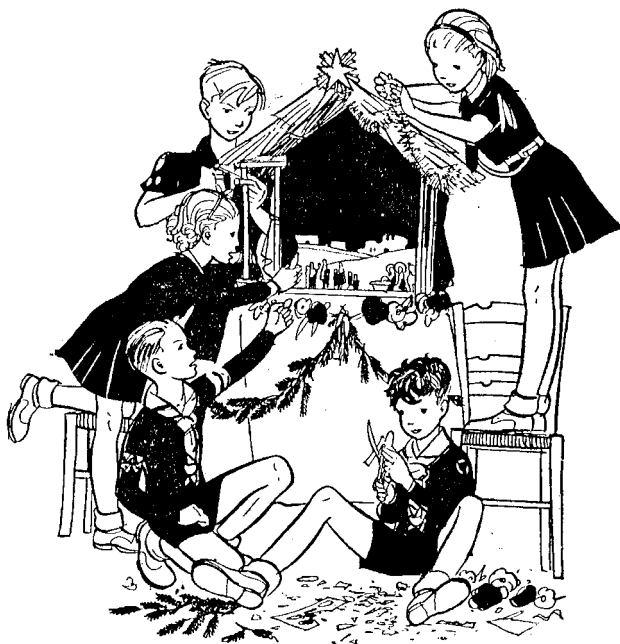

rádce

družinových rádců a rádkyň

Tak je tu konec roku – a nadchází další.

V této době je každý tak trochu vnímavější, snaží se udělat ostatním radost, umínuje si, že bude příští rok lepší... Rádcové a rádkyně družin si také dávají různá předsevzetí do nového roku. A co ty?

Jestli plánuješ, jak v příštím roce napravíte právě to, co v družině nešlape, je to správně. Jen si neslibujte zázra-

ky – když něco nejde, obvykle se to nedá napravit za pár minut, ale chce to čas. A připomínat... Třeba když členové družiny stále zapomínají kápézetku... nebo kroj... Anebo se jim nechce malovat obrázky... nebo poslouchat čtení na pokračování? Hledej způsoby, jak tyto drobnosti vyřešit, vylepšit. A hlavně, nikdy si neber předsevzetí moc – pak se ti třeba nepodaří je splnit všechny a přineslo by ti to jen rozčarování.

Přejeme ti v novém roce hodně krásných chvil s tvou družinou

Káča

Leden

Skaut je zdvořilý

Už kmen slova – dvor – dává tušit souvislost mezi slovy: dvorný, věrný, důvěra. Stejně i obsah slova souvisí úzce s prvním bodem zákona, protože záleží na upřímnosti projevů zdvořilosti, aby nebyly přetvářkou, ale projevem vnitřní síly, vůle být pozitivním katalyzátorem – kladným slučovatelem – v životě lidské společnosti. Předpokladem zdvořilosti je úcta a mravní hodnota, která pojí pátý bod s druhým a čtvrtým. Stačí chvilka přemýšlení, abys poznal, jak můžeš zdvořilostí pomáhat, jak ji spojíš s prospěšností.

Umíš říkat nepřijemné pravdy s úsměvem, laskavě, tak, abys neurazil?

Umíš se ovládat a nebýt zlostný?

Jednáš s někým (nebo více lidmi) někdy bezohledně?

Jednáš s mladšími nafoukaně?

Neupadáš v touze vypadat silný do hrubiánství?

Mluvíš špatně o nepřítomném?

J. Marek – Markýz

Kalendář

1. 1. 1993 – Vznikly samostatné státy Česká republika a Slovenská republika. Tím zanikla i naše společná organizace Český a Slovenský skauting.

11. 1. 1915 – V Praze se konala přednáška o „skautské výchově dívčí“, po které byl ustaven dívčí odbor spolku Junák – český skaut.

15. 1. 1915 – Vyšlo první číslo časopisu Junák.

Heslo měsíce „**Skaut je zdvořilý**“ spojte se základy společenské výchovy. Navštivte některou kulturní akci, splňte odbornost Společenské chování z odborky Služba bližním.

Pomozte při sypání zledovatělých chodníků nebo odklizení sněhu.

Podle podmínek odborky školního prospěchu vyhodnoť pololetní vysvědčení členů družiny. Odborku nemusí nutně získat jen členové s vyznamenáním, ale i ti, kteří svůj prospěch výrazně zlepšili. Zlepšený prospěch vyhodnoť podle tabulky průměrů (viz Skautské odborky). „Kandidáty“ na odborku nahlaš vůdci oddílu, který odborku udělí.

Starším členům družiny svěř pod patronát nováčky, kteří přišli do vaší družiny.

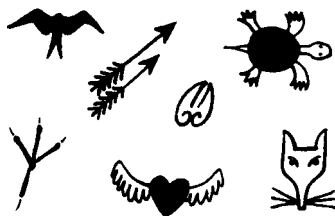
Plníte podmínky Modrého života? Přidej k základní sestavě další úkoly na měsíc (např. mytí studenou vodou, radostný prožitek apod.) Několik můžete splnit i nyní přes zimu. Např. Služba bližním, Historik, Technik, Kutil, Stopař, Umělec apod. Přečti družině úvodní příběh z knížečky v krabici s odborkami Doktor Had. „Krabice odborek“ ti jistě zapůjčí vůdce oddílu. Máš-li v družině mladší členy, nezapomeň, že i vlčata a světlušky mají své odborky.

Tvořivost

Navštivte keramickou nebo jinou řemeslnou dílnu. Pokuste se z hlíny vyrobit několik nádobek, vlastní hrnek nebo postavičku (viz odbornost Keramika).

Vyzkoušejte svou zručnost a výtvarný talent. Z poraženého březového kmínku nebo ze silnější větve si nařežte našikmo několik placek – protáhlých oválů. Jednu stranu

ozdobte malovaným obrázkem nebo osobní značkou. Hotové výrobky vystavte ve vaší klubovně. (viz kniha Miloše Zapletala Výpravy za Dobrodružstvím).

Vyřežte si ze školní gumy razítka – družinové nebo osobní znaky. Návod najdete v knize Družinový rádce od Miloše Zapletala (Skautské prameny). Opatřete si zvláštní rydla na línoryt a pokuste se o jednoduché obrázky.

Vyrobte si „Ptačí strom“. Z lepenky nebo z tvrdého papíru vystříhejte podle šablony několik ptačích těl, po obou starnách těla dolepte křídla a pak papír pestře pomalujte. Hotové ptáčky zavěste na „hezkou“ větev umístěnou v klubovně. Svým „štěbetálkům“ můžete vymyslet zvláštní exotické názvy. Postavte si iglú. Postup stavby najdete v knize Výpravy za dobrodružstvím.

Umíte korálkovat? Vyrobte si rozetu. Postup najdeš v základní příručce Skautskou stezkou.

Příroda

Pořídte si sbírku větvíček stromů a keřů.

Zjistěte druhy rostlin, které se zelenají i v zimě (v parku, v lese). Poučte se o způsobu života živočichů a ptáků v zimě.

Sledujte a kreslete stopy ve sněhu, na které narazíte.

Při stopování užívejte příručku Skauting (SP). Začtete se i do „Knihy lesní moudrosti“ od E. T. Setona.

Při přikrmování ptactva zjistěte, jak a čím. Nepřestávejte až do jara, ptáci, zvyklí na pomoc lidí, by uhynuli. Navštivte v zimě ZOO.

Chystá se vaše družina na Svojsíkův závod? Je nejvyšší čas začít se připravovat.

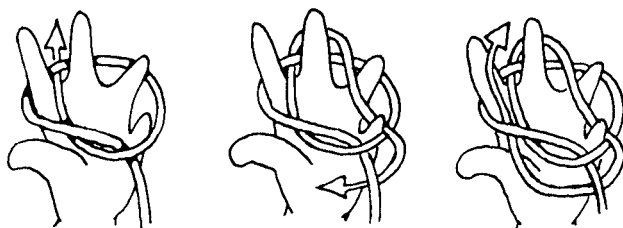
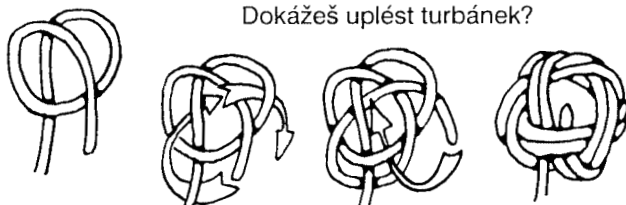
Umíte uvázat všech šest základních uzlů? Uspořádejte malý závod. Vysvětlí družině strukturu skautské organizace ve středisku, na okresní radě Junáka. Znázorni graficky. Pomůže ti Rádce, příloha Skauta - Junáka, z ročníku 43.

Nacvičte signalizaci. Vysílejte různým způsobem (morse, semafor) v klubovně i venku.

Poučte se, jak ošetřit oděrku způsobenou zmrzlým sněhem a ledem, jak ošetřit omrzlinu, jak zasáhnout při vykloubeníh a zlomeninách v zimě (procvičte i prakticky).

Naučte se plést turbánek.

Dokážeš uplést turbánek?

Pletení na ruce

Výpravy, hry, sport

Uspořádejte polodenní nebo celodenní výpravu podle knihy Výpravy za dobrodružstvím.

Začínající rádce si měl trasu předem projít.

Na výpravě si ověřte, zda funguje orientace podle přírodních úkazů či církevních staveb (ověřte buzolou). Povězte si, jak se správně chovat v horách, v mlze, jak se chovat při zblouzení apod.

Proberte (nebo vyzkoušejte) zásady **zimního táboření**. Zkuste si stavby stanu na sněhu, vaření na sněhu – důležitá je příprava ohniště, volba topiva.

Zahrajte si **hry na sněhu** z Encyklopedie her, např. Za ledním medvědem, Aljašský uprchlík, Eskymáckou Honičku, Sněhové lampičky...

Navštivte **zimní stadión či zamrzlý rybník**. Naučte se bruslit. V klubovně hrajte hry cvičící paměť, ověřující vědomosti, pro pobavení...

Uspořádejte **Malá mistrovství družiny**: Mistra v uzlování, O nejlepšího fotografa, zdravotníka, luštitele šifer – detektiva, nebo malou sportovní olympiádu v klubovně.

Užijte tělocvičné desítky z knihy Skautské hry v klubovně (SP).

Družiny starších skautů jistě potěší stolní hry, jako například Diplomacie (je náročná zvláště na čas), Waterloo, Džungle, Solitér a další z knihy M. Zapletala Velká kniha deskových her.

Četba

Vyhlaš soutěž „**Přečetl(a) jsem knihu**“. Během tří měsíců zapisuj do tabulky názvy knih, které členové přečetli. Podmínka: přečíst nejméně jednu knihu za měsíc. Kdo jich přečte nejvíc? Průběžně pořádej debaty o přečtených knihách? Jaké knihy jste dostali k Vánocům?

Přihlašte se do Skautského čtenářského klubu – SČK. Návod,

jak zaslat přihlášku, vyšel v třetím čísle letošního ročníku Skauta - Junáka na stránce 30.

Začněte si vydávat svůj malý **družinový časopis**. Stačí 4 až 8 stránek A 5 – je to jednodušší i méně nákladné na kopírování. Do časopisu společně pište, kreslete, vymýšlejte povídky, pohádky, básničky, hádanky, zařadte rubriky jako: Kdo kde byl, Kdo co zažil, Nápady a vynálezy atd.

Fotografujte zimní přírodu. Doplněte kroniku i vývěsku novými fotkami.

Všimněte si, jak mráz maluje po skle. Malujte a vytvářejte na papír další variace a fantazie. Užívejte jen modrou barvu.

Zpívejte u kytary skautské, lidové i umělé písničky. Stále ať u vás platí zásada, každý měsíc se naučit novou píseň.

Zahrajte světluškám a vlčatům loutkové divadlo nebo si nacvičte scénky (hry) na střediskové divadlo.

Podle televizních soutěží si připravte a uspořádejte soutěže jako: O poklad Anežky české, Kufr, Do-re-mi, A-Z kvíz a podobně, nebo si vymyslete vlastní soutěže, rozšiřující kulturně historické nebo přírodovědné znalosti.

Příklady otázek k vytvoření testu z historie:

1. Jak se jmenoval kníže, který pozval věrozvěsty Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu?
2. Ve kterém roce k nám přišli Cyril a Metoděj?
3. Jak se jmenoval první Přemyslovec, který vládl v českých zemích a je historicky doložen?
4. Kdo se stal prvním dědičným králem Zemí koruny české?
5. Jak se jmenoval první český kronikář?
6. Co byla Zlatá bula sicilská a kdy byla vydána?
7. Kdy založil král Karel IV. v Praze univerzitu?
8. Kdo byli husité?
9. Co je to defenestrace?
10. V kterém roce byla bitva na Bílé hoře?
11. Komu se říkalo učitel národů (nebo kdo přišel s výrokem „Uč se, synu, moudrým býti“)?
12. Kdy byl položen základní kámen Národního divadla?

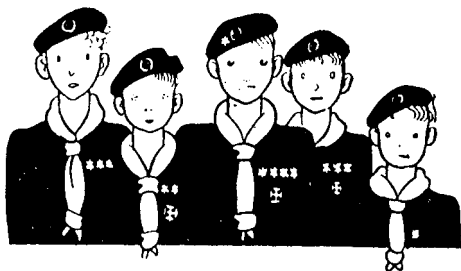
13. Co napsala Božena Němcová?
14. Kdo z českých osobností získal Nobelovu cenu?
15. Které osobnosti jsou vyobrazeny na českých bankovkách?

Zahrajte si

Labyrint

(od 14 let – bloudění s mapou všechny skupinky – okolní kraj – nemusí být v noci, ale odpoledne)

Nakreslí se přibližná mapa okolí. Rozmístí se několik stanovišť A-Z. Na každém je otázka a několik možných odpovědí. Každá odpověď posílá poutníka na jiné stanoviště. Úkolem je dojít k cíli co nejdříve. Je samozřejmé, že správné odpovědi posílají k cíli blíže než odpovědi špatné. V pětiminutových intervalech vyrážejí všechny skupinky hledat. Vyrážejí jen s tužkou a papírem. Odehrává-li se to v noci, tak také s baterkou. Na konci všichni předloží seznam stanic, po kterých putovali, stačí předložit písmena (text), symboly z jednotlivých stanovišť (kvůli ověření, zda skutečně prošli). Je nutno dát pozor na to, aby mapa byla dostatečně přesná a nebloudilo se.

RÁDCE – příloha časopisu *Skaut-Junák* č. 4, roč. 45, 2002/2003.
Z různých pramenů připravil Jan Švrček – Jean, kresby P. Joubert,
M. Čermák, Jir Čermák a Káča